

OKRESNÁ PROKURATÚRA LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ
Tomášikova 5, 031 80 Liptovský Mikuláš 1

Číslo: 1 Pv 236/18/5505-11
EEČ: 2-39-548-2018

Liptovský Mikuláš 20.12.2018

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. XXXXX

Trestný čin: prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX 551/3, XXXXX XXXXX, Slovensko

väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 28. 03. 2017 v Liptovskom Hrádku podpisom na zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 501900003 sa zaviazala mesačne splácať úver vo výške 1.150.- € s príslušným poplatkom v sume 387,20 €, poskytnutý spoločnosťou jej spol. Pohotovosť, s. r. o., XXXXX 25, XXXXX IČO: XXXXX, v 36 pravidelných mesačných splátkach po 42,70 € na účet spoločnosti, s termínom prvej splátky dňa 20. 04. 2017, pričom v žiadosti o úver dňa 28. 03. 2017 zástupkyňi spoločnosti Pohotovosti, s. r. o., hoci vedela, že je v zlej finančnej situácii, uviedla úmyselne za účelom získania úveru nepravdivé údaje najmä o výške jej výdavkov, kde ako výdavky uviedla iba prebiehajúcu exekúciu z titulu dlžnej sumy nájomného za byt s mesačnou zrážkou 45,- €, v splátkach ďalších úverov uviedla iba úver od Prima banky, a. s., s mesačnou splátkou 30,- €, hoci v tej dobe mala aj úver od Poštovej banky, a. s., s dohodnutou mesačnou splátkou 60,- €, v mesačných nákladoch neuviedla tiež úhradu energií v pravidelnej mesačnej sume asi 40,- €, taktiež zamlčala svoje ďalšie dlhy voči viacerým veriteľom, hoci v uvedenom období mala vedomosť o tom, že rozsudkom Okresného súdu XXXXX, ktorý sa stal právoplatným

13. 01. 2017 je povinná zaplatiť spoločnosti XXXXX Slovakia, s. r. o. sumu 300,- € s príslušenstvom, taktiež na základe platobného rozkazu vydaného Okresným súdom XXXXX, ktorý sa stal právoplatným 03. 01. 2017 spoločnosti Platiť sa oplatí, s. r. o. je povinná zaplatiť sumu 277,32 € s príslušenstvom a zároveň dlhovala aj Union zdravotnej poisťovni, a. s. z titulu nedoplatkov poisťného sumu vo výške 965,47 €, tiež bolo zistené, že dohodnuté úverové podmienky riadne neplnila, neuhradila ani časť úveru, čím takto spoločnosť Pohotovosť, s. r. o., XXXXX 25, XXXXX IČO: XXXXX, svojím konaním uviedla do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie a splácanie úveru a spôsobila jej škodu vo výške 1.150,- €, zohľadňujme skutočnosť, že pre absenciu povinných údajov v zmluve, s odkazom na § 9 ods. 2 písm. f/, k/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy je spotrebiteľský úver podľa § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona považovaný za bezúročný a bez poplatkov.

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ, Odboru kriminálnej polície XXXXX v konaní sp. zn. ORP-128/2-VYS-LM-2018 viedol trestné stíhanie proti obvinenej pre skutok kvalifikovaný podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa obvinená mala dopustiť spôsobom opísaným vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

V rámci dokazovania bola k veci vypočutá obvinená. Tá k veci uviedla, že v zásade je pravda, že úverovú zmluvu uzatvorila. Cíti sa však byť oklamaná zo strany veriteľa - poškodenej spoločnosti, lebo v dobrej viere zmluvu podpísala po presvedčení zo strany veriteľa a zo zmluvy jej nebolo vyplatené ani jedno euro. Kvôli tomu má teraz len problémy. Všetky peniaze z úveru si veriteľ stiahol na úroky a nevie ešte na čo, v súvislosti s jej skorším menším úverom, ktorý mala u veriteľa. Uznáva svoju chybu, že sa dala na úverový prípad nahovoriť. Vyjadrila sa aj k tomu, že časť zo škody kvantifikovanej veriteľom už zaplatila. Uvedomuje si, že v žiadosti o úver uviedla nepravdivé údaje o výživnom.

Poškodená spoločnosť bola poučená o svojich právach, avšak na vyšetrovateľ neobdržal od nej žiadnu správu.

K veci vypočutá svedkyňa XXXXX uviedla, že u poškodenej spoločnosti pracovala ako úverový referent. K prípadu uviedla, že na konkrétnosti uzatvorenia inkriminovanej zmluvy si nepamätá. Žiadosť o úver bola spísaná s obvinenou po telefóne, podklady poslala obvinená elektronickou poštou. Po overení žiadosti u mzdovej účtovníčky a po schválení úveru centrálou bola vypracovaná zmluva a obvinenej ju odovzdal nadriadený. Obvinená začala zmieňovať zľú finančnú situáciu až potom, ako bol dlh splatný.

V spise sa nachádza aj skoršie vyjadrenie obvinenej, ktoré uviedla v pozícii podozrivej osoby, a vtedy sa vyjadrila, že úver brala na podnet pani XXXXX ako refinancovanie skoršieho úveru v poškodenej spoločnosti. Ten predošlý úver totiž nedokázala splácať. V tejto skoršej výpovedi podrobnejšie uviedla, za akých podmienok inkriminovanú zmluvu uzatvárala. Úver bol nastavený tak, aby ním splatila skorší úver. XXXXX diktovala všetky potrebné údaje, vrátane dlhov. Menovaná jej navrhla refinancovanie úveru. Nie je si istá, či spomenula všetky dlhy, ale sa snažila uviesť pani XXXXX všetko ohľadom dlhov. Má za to, že bola dobehnutá práve spomenutou pani, pričom už uvažuje aj o osobnom bankrote, lebo

je z celej situácie nešťastná.

Vyšetrovateľ zabezpečil do spisu aj príslušné listinné dôkazy, ktoré preukazujú bonitu žiadateľa o úver, vrátane tých ktoré svedčia o dlhoch obvinenej, ktoré pri uzatváraní zmluvy nemala uviesť a mali podstatný vplyv na posúdenie jej bonity, a teda posúdenie podmienok na uzatvorenie úverovej zmluvy. Do spisu boli zabezpečené aj úverové zmluvy, ktoré obvinená v pozícii dlžníka uzatvorila s poškodenou stranou.

Na žiadosť vyšetrovateľa poškodená strana podala k veci správu s uvedením údajov, ktoré vyšetrovateľ požadoval. Zo správy vyplýva, že pôvodná úverová zmluva (č. 500300607, uzatvorená 11. 10. 2012) bola v rozsahu istiny uhradená k 04. 07. 2013, a zvyšok pohľadávky veriteľa, ktorý pozostával z navýšenia úveru v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok, bol uhradený 28. 03. 2017, teda ku dňu uzatvárania novej úverovej zmluvy (č. 501900003 z 28. 03. 2017). V tento deň bola podpísaná medzi stranami dohoda o započítaní pohľadávok zo zmlúv o úvere, a tak pohľadávka veriteľa, ktorú si nárokoval z prvej úverovej zmluvy, zanikla. Zo správy veriteľa vyplýva, že poškodená spoločnosť nedisponuje telefonickou nahrávkou týkajúcou sa vyplnenia žiadosti o úver (u oboch úverových prípadoch). Spoločnosť odkázala na overovanie klienta pri uzatváraní inkriminovanej zmluvy jej pracovníčkou pani XXXXX, pričom údaje klientkou poskytnuté boli obsiahnuté v samotnej žiadosti. Overovanie pravdivosti údajov poskytnutých dlžníkom bolo realizované cestou Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, v databáze problémových dlžníkov, v registri záložných práv, v registri úverov, na stránke Dlžník.sk, v notárskom centrálnom registri záložných práv, bolo kontaktované personálne oddelenie – pani XXXXX, pričom zamestnávateľ potvrdil pracovný pomer. Tiež bol overený zamestnávateľ v Sociálnej poisťovni, v zozname ST, v univerzálnom registri, v živnostenskom registri a obchodnom registri. V žiadosti o úver uviedla obvinená exekúciu a v tejto súvislosti zrážky z príjmu vo výške 45,- €.

Z Okresného súdu XXXXX bola zabezpečená správa o vedených exekučných konaniach voči obvinenej. Už z prvého exekučného konania, ktoré je v správe uvedené – sp. zn. Ex 1179/2017, je zrejmé, že obvinená pri uzatváraní zmluvy - v žiadosti neuviedla všetky svoje záväzky, ktoré mohli a reálne aj ovplyvňovali jej schopnosť úver, o ktorý žiadala, splácať.

Zo zabezpečeného odpisu z registra trestov vyplýva, že obvinená doposiaľ nebola súdne trestaná.

Po vyhodnotení dôkaznej situácie, pri posudzovaní zabezpečených dôkazov jednotlivo a v ich súhrne je potrebné konštatovať uvedené. Nepochybným faktom v danom prípade sú úverové podmienky, ktoré obvinenej ako dlžníkovi vyplývali z uzatvorenej úverovej zmluvy. Obvinená mala podľa inkriminovanej zmluvy získať od veriteľa istinu úveru vo výške 1.150,- €, čomu zodpovedá škoda špecifikovaná v uznesení o vznesení obvinenia, ktoré bolo vydané vyšetrovateľom. Zo zabezpečených dôkazov ako zásadný dôkaz treba zohľadniť prvú úverovú zmluvu, ktorú obvinená s poškodenou stranou uzatvorila ešte dňa 11. 10. 2012 (č. 500300607). Obe zmluvy, vzhľadom na ich úpravu a špecifikáciu zmluvných podmienok je potrebné hodnotiť ako bezúročné a bez poplatkov s odkazom na § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ZOSU). Pri zmluve z 11. 10. 2012 konkrétne s odkazom na ust. § 11 ods. 1 písm. a/, s odkazom na (minimálne) § 9 ods. 2 písm. f/, i/ ZOSU v znení platnom v čase jej

uzatvorenia. Pri zmluve z 28. 03. 2017 s odkazom na ust. § 11 ods. 1 písm. a/, s odkazom na (minimálne) § 9 ods. 2 písm. f) ZOSU v znení platnom v čase jej uzatvorenia. Táto skutočnosť má potom podstatný význam pri skúmaní zákonného znaku škoda.

Pri prvotnej úverovej zmluve (z 11. 10. 2012) bola obvinenej ako dlžníkovi poskytnutá istina vo výške 200,- €. Obvinená zmluvu plnila tak, že do 04. 07. 2013 uhradila veriteľovi celú istinu, dokonca viac, konkrétne sumu 221,- €, pritom podľa označenej zmluvy mala dlžníčka plniť v 12 mesačných splátkach počnúc dňom 20. 11. 2012. Vzhľadom na konštatovanie, že úver bol bezúročný a bez poplatkov, bola obvinená ako dlžník povinná vrátiť veriteľovi iba sumu, ktorá sa rovná istine úveru, teda 200,- €, a to obvinená aj urobila. Veriteľ to sám potvrdil v správe podanej vyšetrovateľovi zo dňa 24. 05. 2018. Záväzok vyplývajúci z prvej úverovej zmluvy je preto potrebné považovať za splnený. Veriteľ však naďalej evidoval voči dlžníkovi - obvinenej z tejto prvej úverovej zmluvy svoju pohľadávku vo výške 1.331,60 €, ako vyplýva z písomnosti s názvom "Splátky a pokuty", ktorý bol založený do vyšetrovacieho spisu (č. I. 78 vyšetrovacieho spisu). Na úhradu tejto pohľadávky bol použitý úver č. 501900003 z 28. 03. 2017. To napokon potvrdila poškodená spoločnosť v správe z 24. 05. 2018 (č. I. 76 spisu), v ktorej odkazuje na dohodu o započítaní pohľadávok zo dňa 28. 03. 2017. Veriteľ teda druhý úver použil na splnenie pohľadávky (započítaním) voči obvinenej, ktorá pohľadávka de facto neexistovala, lebo obvinená ako dlžník svoj skorší záväzok medzičasom splnila. Nemohlo teda dôjsť k započítaniu a veriteľ teda fakticky dlžníkovi - obvinenej z druhého úveru neposkytol finančné plnenie. Z tohto pohľadu mu ani škoda nevznikla, pretože finančné prostriedky, ktoré v zmysle úveru z 28. 03. 2017 mali byť poskytnuté dlžníkovi, použil vo vlastnej réžii, na úhradu neexistujúcej pohľadávky evidovanej voči dlžníkovi. Obvinená totiž celkovo zaplatila poškodenej strane sumu 1.397,60 €, pričom istina v zmysle úverových zmlúv mala byť poskytnutá vo výške spolu 1350,- €. Keďže v čase uzatvorenia druhej úverovej zmluvy (28. 03. 2017) už bol záväzok z prvej úverovej zmluvy (uzatvorená 11. 10. 2012) uhradený, nedošlo pri uzatvorení druhej úverovej zmluvy k žiadnemu plneniu voči dlžníkovi, a teda logicky nemohla poškodenej spoločnosti ako veriteľovi vzniknúť škoda, ktorú predpokladá Trestný zákon.

Okrem vyššie uvedeného, poznajúc všetky detaily a okolnosti uzatvárania druhej úverovej zmluvy, keď túto uzatvárala obvinená na popud veriteľa a ten poznal platobnú disciplínu dlžníka (voči ktorému evidoval ním prezentovanú skoršiu pohľadávku), by aj v prípade deklarovania vzniku škody, resp. hrozby jej vzniku, bolo možné v zásade spochybňovať stupeň nebezpečnosti takého konania obvinenej pre spoločnosť a vôbec aj snahu úmyselne spôsobiť škodu na strane veriteľa, keď ten sám poznal platobnú disciplínu dlžníka zo skoršej úverovej zmluvy. Aj keď z formálneho hľadiska konanie obvinenej vykazovalo v prvotnom štádiu skráteneho vyšetrovania znaky trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, výsledky dokazovania preukázali, že toto konanie nie je trestným činom. Vzťah medzi veriteľom a dlžníkom z úverového prípadu vykazuje výlučne znaky spotrebiteľského vzťahu a na riešenie tohto vzťahu slúžia prostriedky ochrany poskytované civilným právom.

Podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Podľa § 125 ods. 1 Trestného zákona škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 266 eur. Škodou väčšou sa rozumie suma dosahujúca najmenej desaťnásobok takej sumy. Značnou škodou sa rozumie suma dosahujúca najmenej stonásobok takej sumy. Škodou veľkého rozsahu sa rozumie suma dosahujúca najmenej päťstonásobok takej sumy. Tieto hľadiská sa použijú rovnako na určenie výšky prospechu, hodnoty veci a rozsahu činu.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Vzhľadom na vyššie uvedené bolo potrebné rozhodnúť v zmysle výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Jozef Gondžur
prokurátor